

יו"ל ערב שבת פרשת תבוא

טו"ב אלול ה'תשע"ד

ה' תהא שנת עליין דגולה!

תקות מנחם

על סיומי הרמב"ם

תדפיס מהספר "תקות מנחם" (ה"ג) שיו"ל בעז"ה על סיומי הרמב"ם ע"פ – ב"קו" – שיחות והוראות כ"ק אד"ש מה"מ מאת הרב יקותיאל מנחם שיחי' ראפ

ע"פ ההוראה שקיבלתי מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שיל"ו, להדפיס ולפרסם הדברים הנאמרים בעז"ה בסיומי הרמב"ם להראות ולהוכיח הנראה לענ"ד בדרך אפשר, הקשר שבין שיעורי לימוד הרמב"ם ע"פ ה'מורה שיעור' לפרשה והתאריך שבהם נלמדו, הנני מוציא לאור עלון זה לכבוד שבת קודש.

ואבקש מהקוראים שיעירוני בהערותיהם, ותודה מראש!

לחיות עם הזמן!

ספר נזיקין – ב'

מחזור ל"ג – "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך" * || שנה ל"א – ר"ת "לכתחילה אריבער!" בעז"ה יום ב' פרשת תבוא י"ג אלול ה'תשע"ד || ה' תהי שנת עליין דגולה

המשך והוספה (חלק ב') להתחלת ספר נזיקין

נזיקין – סור מרע

ב. וענין זה בא בהמשך למ"ש הקשר של נזיקין לחודש אלול – עבודת התשובה שמהפכת הנזיקין לישועות. ובפרט ע"פ דברי כ"ק אד"ש מה"מ כשיסד את הטנקים למבצעי המצוות ואמר שמהבעש"ט רואים שגם בלשונות הגויים יש משמעות והוראה בעבודת ה'. ואמר שהטנק יביא את ההשפעה לכל היהודים, גם לכאלה שחושבים שאין לנו קשר איתם, כמו הטנק שנוסע על שרשראות ויכול להגיע גם למקומות שרכב רגיל על גלגלים אינו יכול להגיע, כגון שדה חרושה או סלעים, אבל הטנק מגיע לכל מקום. וכך אומר הרבי (בהתוועדות י"ב תמוז תשל"ד) נגיע לכל היהודים גם ה"רחוקים".

ויהפך הקללה לברכה!

א. התחילו ספר נזיקין בשבוע פרשת תבוא, ודובר בגליון הקודם באריכות ע"פ ביאור כ"ק אד"ש מה"מ שסדר נזיקין נקרא ישועות, שמלשון הגמ' "ישועות זה ספר נזיקין" משמע שהנזיקין עצמם הם ישועות, היינו שע"י עבודת התשובה מהפכים הנזיקין לישועות "אתהפכא חשוכא לנהורא", שהפגם והחיסרון עצמו נהי העילוי – ירדה צורך עלי, וע"ד מה שכתוב בתניא שדוקא בענינים האסורים נמצא ניצוץ הקדושה הגבוה מאוד שנפל מטה מטה, וע"י עבודת התשובה מעלין אותו מעלה מעלה לדרגות הגבוהות ומחזירים אותו לקדושה הנעלית ביותר. וע"ד מאמר חז"ל שבתשובה פנימית ועליונה, תשובה מאהבה, הזדונות עצמם נהפכים לו לזכויות.

והקשר לפרשת תבוא בולט, שבפרשה מדובר אודות התוכחה והקללות הבלתי רצויים (וכן אודות כל ה"אורזים" שבפנימיות הם כולם ישועות וברכות ע"ד כמו שאמר האדמו"ר האמצעי כשהי ילד לפני בר מצווה ופעם אחת לא הי אדמו"ר? בביתו בשבת פרשת תבוא, ומישהו אחר קרא בתורה את התוכחה והילד הרגיש מזה כ"כ גרוע, עד שהי ספק אם יוכל לצום ביו"כ. ושאלו אותו והרי כל שנה קוראים את התוכחה? וע"כ ענה כ"ק אדמו"ר האמצעי: "כשהאבא קורא – לא נשמעים קללות. רק ברכות". וע"ד דברי הגמ' על הסיפור שרשביי שלח את בנו להתברך אצל צדיקים שבאו לעיר ואמרו לו דברים שנראים "פרועים" והיפך הברכות וחזר לאבין והתאונן שלא קיבל ברכות אלא ההיפך, והמענה הי: "היך כולחו ברכתא נינהו" [שאמרו לו שיהי בביתך תמיד לא מסודר (בלאגן) ותמיד רעש ומלוכלך ותזרע ולא תקצור וכדו', וענה לו כל אלו הם ברכות – שיהי אי סדר בביתך הפי שיהיו הרבה ילדים קטנים שיעשו הרבה רעש ובלגן, תזרע ולא תקצור היינו תוליד ילדים ולא תקבור], ומבואר בחסידות שאלו הם ברכות נעלות שלא יכולות להתלבש באותיות פשוטות ובאות מעלמא דאתכסיא. ועד"ז בענינו שהנזיקין עצמם יהיו הישועות.

ש"ע נהורין

* מספר הגליון 370 ובאותיות ש"ע. ורואים כאן השגחה פרטית נפלאה! כפי הידוע ונכתב בגליונות הקודמים שע"פ תורת הבעש"ט גם מספרים סידוריים (ואפילו בעניני חול, כמו מספר קרון ברכבת או כתובת בנין) הם בהשגחה פרטית ויש להם משמעות, תוכן והוראה רוחנית (כמו שסיפר כ"ק אד"ש מה"מ פעמים רבות שהמונקאטשער רבי בעל ה"מנחת אלעזר" לא נכנס לקרון ברכבת רק אם מצא מספרו מתאים לכונותיו הרחניות).

ובענינו המספר ש"ע מורה על ש"ע נהורין. שהוא שורש המילה ישועה ומהם באים הישועות. וספר נזיקין (וההלכות שבו) נקרא "ישועות" כמ"ש ע"ז בגליון באריכות ובפרטיות, שבאים מש"ע נהורין.

ובמיוחד בהלכות חובל ומזיק (שגם ע"כ מדובר בגליון זה) שמסתיימים במילה "והושעם", וכ"ק אד"ש מה"מ בשיחה מקשר זאת עם שם הספר "ישועות", והנפלא הוא! שמספר הגליון 370 – ש"ע! כן תהי לנו!

ובפרט שזהו הגליון האחרון שלפני שנת ה'תשע"ה – התשועה! כן תהי לנו בשנה זו! "ותחזינה עינינו" מי"ד ממי"ש, נאו!

ועוד פרט שהאותיות "טנ"ק" ר"ת – שלשת הסדרים האחרונים מהש"ס – טהרות נזיקין קדשים (ובש"ס הם לא מסודרים בסדר האותיות של "טנ"ק", אבל ברמב"ם הסדר הוא: טהרה נזיקין קנין – בסדר "טנ"ק"). ומסביר הרבי שליט"א מלך המשיח שכשמשיעים ומקרבים יהודים – דבר ראשון צריך להיות טהרות – טהור מכל אינטרס ופני, וכך לתת ההרגשה למקורב שאין בכוונתו שיצא לו מזה

* תהלים קיט, חי.

1 שבת לח, א.

2 מועד קטן ט, א-ב.

ממון של מצוה וגאולה

ב. ועדי"ז מורים ההלכות הראשונות של ספר נזיקין – "נזקי ממון": שהופכים את הממון המזיק לממון מועיל ומושיע (שהרי "נזקי ממון" אין פירושה הנזק שנגרם לממון כי ע"ז יש את הלכות "חובל ומזיק" (שחובל – פי' הנזק בגוף, ומזיק – בממון), אלא **נזקי ממון** פירושו – הממון שמזיק, ואותו הופכים לממון המועיל שמביא את הברכות והישועות, וכפי שכתבנו ע"ז באריכות בגליון הקודם); היינו שהממון נהפך מנזק ל"ישועות" ע"י שעושים בו דברים טובים ומצוות, כגון מצות הצדקה ותרומות לעניי קודש, שאז הממון הוא ענין של **ישועה** וגאולה, שמביא גאולה לממון שנכנס לרשות הקדושה, ומביא ישועה לאדם התורם ולעם ישראל גאולה וישועה, כמ"ש חז"ל⁷ "אין ישראל נפדה אלא בצדקה", ומובא ברמב"ם⁸ "אין ישראל נגאלין אלא בצדקה שנאמר⁹ ושבי בצדקה".

תשלומי כפל!

ג. ועדי"ז הנ"ל, גם הלכות **גניבה** מבטאים את עבודת **התשובה** הקשורה לחודש **אלול**: שהעיקר הוא לא רק העבירה והגניבה, אלא התיקון ותשלומי הגניבה, שע"כ מתקנים את הגניבה ובכפליים, כי הרי צריך לשלם על הגניבה תשלומי **כפל**, שע"י תשובה כפולה זו, נעשה מרצוה וחביב יותר מאשר לפני החטא.

תשובה בכפליים

[וגם התשובה של חודש אלול קשורה בתשובה **הכפולה**: תשובה תנאה ותשובה עלאה, תשובה מיראה ותשובה מאהבה. כפי שאומרים רבותינו נשיאינו שמרמזו בפסוק בפרשת מקץ: "כי **לולא** התמהמנו כי עתה שבנו זה פעמיים", שהרמז בזה: **לולא** אותיות **אלול**, **התמהמנו** – חשבון הנפש של התשובה באלול, **שבנו פעמיים** – תשובה כפולה, תשובה תנאה ועילאה. שרמזו שגם מביא תשובה מהגלות אל הגאולה, כן תהי לנו!]

ואומר כ"ק אד"ש מה"מ בלקו"ש¹⁰ פרשת משפטים עה"פ¹¹ "על כל דבר פשע וגוי עד האלקים יבוא דבר שניהם וגוי ישלם **שנים** לרעהו" – ע"פ דברי הצ"צ שישלם שנים מורה גם על התיקון ועבודת התשובה שהיא בכפליים, כמו שאומרים חז"ל ומובא בתנא באגה"ת¹² שאם אדם עבר עבירה "הי' רגיל לקרות דף אחד יקרא שני דפים וכו"ו שהוא משלם פי שניים לרעהו זה הקב"ה¹³, והכח לזה מקבל מהדיינים כמשי"ע שם "עד **האלקים** יבוא דבר שניהם".

וכנ"ל התיקון על הנזיקין הוא ענין הישועות – אור נעלה שלא הי' כמוהו – **ש"ע נהורין** – וכן התיקון על הגניבה הוא בכפליים, וכל עבירה היא "גניבה" רוחנית, כמו שאומר הרבי בשיחות שמעביר החיות שהיתה צריכה להיות בקדושה ו"גונב" לצד ההיפך, והתשובה היא בכפליים – תשובה תנאה ותשובה עלאה.

וכן התשובה והתיקון על הגלות הוא בכפליים, וכמו שאומרים חז"ל על הפסוק¹⁴ "נחמו נחמו עמי" – נחמה בכפליים, כי הגלות היא גם בכפליים – גלות גשמי וגלות רוחני, המיצר על הגופים ועל הנשמות, כי כל הגלויות נקראו ע"ש מצרים ושרשם מגלות מצרים שהיתה גם גלות בכפליים – כמ"ש שם "ירוד ירדנו" – ירידה כפולה, כי השרש לירידה למצרים הוא **גניבת** יוסף שגם שם נאמר שהי' בכפליים: "כי **גונבו גונבתי** מארץ העברים", שגניבה זו היא שורש הירידה למצרים, ולכל הגלויות של עם ישראל (שנגנבו מארץ ישראל וגנבו את א"י מאיתנו), ולכן הירידה היתה בכפליים – ירוד ירדנו – אבל הרי ירידה צורך **עלי**, גם העלי והישועה ממצרים ומכל הגלויות היא בכפליים, כמו שה' אומר ליעקב "ואנכי אעלך גם עלה", עלי בכפליים – שזהו ענין הישועות, עלי שלא בערך לירידה שקודם, עלי שבאין ערוך, ע"ד משי"כ **וישע** ה' אל הבל ואל מנחתו", המשכת **ש"ע** נהורין.

כסף, כבוד, קריירה וקשרים, אלא עושה זאת בשביל לעזור למתקרב. ואז יצליחו – **נזיקין** – להוציא ממנו את כל הענינים השליליים, ו**קדשים** – להכניס בו את כל עניני הקדושה. [וברמב"ם אפ"ל "קניין" – שיקנה את כל עניני הקדושה. ואפשר לשאול על זה – הרי בספר **קנין** מדובר רק על קנינים ממוניים שבין אדם לחבירו, ומה הקשר לעניני הקדושה?! ההמענה ע"ז: בפסוק ב"כותרת" שלפני הספר [וכידוע שהרבי מורה ללמוד גם המשמעות וההוראה של הפסוקים בראש הספרים של הרמב"ם] כתוב "ראשית חכמה קנה חכמה ובכל קנין קנה בינה", וגם כאן אפשר לשאול – הרי מדובר בקנינים גשמיים וממוניים ובכלל לא קנינים תוכניים! והביאור בזה שכשיהודי שומע ע"ד "קניין" – לכל לראש המדובר וההוראה אצלו על דבר קניני התורה שהם הקנין הראשון והאמיתי, ואח"כ גם מדובר על ענינים שבין אדם לחברו. ועדי"ז בענינו ששם הספר קנין מורה על קניני היהודי בכל עניני הקדושה שבא אחרי שהוציא את כל עניני הנזיקין].

ועפ"ז **הנזיקין** מורה על **הסור מרע**, וקדשים (או קנין) מורה על עשה טוב, שזוהי עבודת התשובה המתאימה לחודש אלול – סור מרע ועשה טוב, שהיא באופן שעוזב החטא לגמרי ומקבל על עצמו לחיות ולקיים תומ"צ במילואם, כההוראה וההנהגה של חודש אלול.

"תקנת חוט השני"

סיכום הקשר של ההלכות ברמב"ם לזמן, פרשת השבוע והתאריך

על תחילת ספר נזיקין

א. הנזיקין נהפכים לישועות – ובפרשת תבוא – הפיכת הקללות לברכה.
ב. נזיקין – סור מרע. קנין – עשה טוב. תשובת חודש אלול.

...

בעז"ה יום ב' פרשת נצבים – יולך כ' אלול התשע"ד
הי' תהי שנת עלין דגולה

סיום הלכות גניבה והתחלת הלכות גזילה ואבידה

נזיקין – ישועות

א. בהמשך למ"ש בגליון הקודם (גליון מס' 369) שההלכות שבספר **נזיקין** קשורות ומורות על עבודת **התשובה** הקשורה לחודש **אלול**, והרי הלכות אלו – **גניבה** וכו', באים בהמשך להלכות הראשונות של ספר נזיקין – הלכות **נזקי ממון**, שתוכנם הוא שהופכים הנזיקין והפגמים והחסרונות ע"י עבודת התשובה לדרגת "ישועות", שהנזיקין עצמם נהפכים לישועות, כמו בתשובה שהזדונות נעשים כשגגות וזכויות – בתשובה בדרגה נמוכה "תשובה מיראה" זדונות נעשו לו כשגגות⁴, ובתשובה בדרגה נעלית "תשובה מאהבה" זדונות נעשים לו זכויות.

ע"פ הגמרא במסכת שבת⁵ שמשייכת את כל סדרי המשניות שבש"ס עם המילים של הפסוק "והי' אמונת עתיד חוסן ישועות וגוי", וכל מילה בפסוק זה משייכת הגמ' עם סדר א' מששת סדרי משנה בש"ס, ועל המילה "**ישועות**" אומרת הגמ' "**ישועות** – זה סדר **נזיקין**". שבפשוט לומדים (אומר כ"ק אד"ש מה"מ בשיחה⁶) שע"י לימוד עניני ותורת הנזיקין ניצלים ונושעים מהם (או כמ"ש המהרש"א שמבקשים מה' שיצילנו מהנזיקין, והוא ע"פ מ"ש בריש פ"ק דבי"ק שהנזיקין שלמטה רומזים על נזקי שמים). אבל אומר כ"ק אד"ש מה"מ שע"פ הפירוש המילולי של המילים "**ישועות זה סדר נזיקין**", משמע שהנזיקין עצמם הם הישועות, היינו ברוחניות ע"י עבודת התשובה מהפכים הפגמים והחסרונות עצמם – הנזיקין ל**ישועות**. שזו דרגה גבוהה ביותר, המשכת ה"ש"ע נהורין" שהיא שורש המילה "**ישועה**", כמ"ש בתנא באגה"ק סי' ג, עה"פ "וילבש צדקה גוי וכובע **ישועה** בראשו", שזו דרגה נעלית ביותר שבאה מ**ש"ע** נהורין.

⁷ שבת קלט, א.

⁸ ריש הלי מתנות עניים פ"י ה"א.

⁹ ישע"י א, כז. [ישע"י – ישועת הכסף, האדם ועם ישראל. ופסוק ז"ך – שמוכז האדם הכסף והעולם].

¹⁰ לקו"ש חלק א' פרשת משפטים ע" 158.

¹¹ משפטים כב, ח.

¹² אגרת התשובה סוף פרק ט.

¹³ שמות רבה ר"פ יתרו.

¹⁴ ישע"י מ, א.

³ יהושע ב, חי. עיין ברש"י שפירוש "תקות" – "מלשון קו וחבל" (שבו הורידה המרגלים של יהושע, ובו תלו משפחת רחב תקוותם), והרי זו מטרת חיבורנו "תקות מנחם" – להראות בעז"ה את הקו וחוט השני המקשר ומשווה התוכן הנלמד בשיעורי הרמב"ם עם תוכן הפרשה והתאריך והשנה, (ועיין מה שכתבנו בזה בהקדמה לספרנו "תקות מנחם" ח"א).

⁴ משנה יומא פד, ב.

⁵ שבת לא, א. [ל"א רי"ת לכתחילה אריבער; שמונזיקין נהפך מן הקצה אל הקצה, ל**ישועות**].

⁶ סה"ש ה"תשמ"ט, ש"פ שופטים, ע' 670.

השבת הגניבה:

את יום השבת, ולא מבדילים אותו לקודש, ואז זו גזילה כי גוזלים את חיות הקדושה ומעבירים לסטי"א. והתשובה ע"ז היא הגאולה שמשיבים את החיות של הקדושה ומקדשים את השביעי ולכן מתבטא באותיות א' ו': ה-י הם ששת ימי המעשה והחול, וה-א' היא הקודש הקשורה ל'אלופו של עולם', ועי"כ מביאים את הגאולה כמ"ש חז"ל "ישראל משמרים שבת אחת מיד הן נגאלים".

היינו, שהשבת הגזילה מורה על השבת עם ישראל מהגלות והשבתו אל ארצנו, והשבת ארץ ישראל אלינו שזוהי הישועה האמיתית והשלימה ע"י מלך המשיח.

השבת האבירה:

ג. גם מצב עם ישראל בגלות היא **כאבירה** וכמשי"י "שה פזורה ישראל", שעם ישראל בגלות במצב של פיזורן הגוף והנפש, ועי"כ מפרש כ"ק אד"ש בלקוי"ש¹⁹ בשיחה הני"ל בסיום הקודם מה שאומרת הגמ' בב"מ²⁰ "שה **זאבירה קשיא**", שהגמ' עושה צריכותא לכל מילה וענין הכתוב בפסוק, אבל לא מוצאת הסבר למה כתובה המילה שה. ומפרש כ"ק אד"ש מה"ימ שגלות זהו בבחי' "תעיתי כשה אובד" היינו שמאבדים את התוקף היהודי של "לא יבוש מפני המלעוגים עליו" שהגלות גורמת לאדם לאבד את התוקף והמס"י שלו להתגבר על הנסיונות הגויים והגלות, כי הוא נטמע ונאבד בגויים וזוהי הגלות הכי קשה ועי"כ צריכה להיות השבת האבירה שמשיבים חזרה את הכח ותוקף המס"י של ישראל שלא יהיו "גלותיים", אלא יחיו בתוקף ועוז של גאולה וישועה שזוהי **השבת האבירה** הכי נעלית.

"תקוה: חוט השני"

סיכום הקשר של ההלכות ברמב"ם לזמן, פרשת השבוע והתאריך

על סיום הלכות גזילה ואבירה

א. השבת הגזילה והאבירה – תשובה וגאולה.

ב. בפסוקים בפרשת נצבים – ושבט עד הוי' אלקיך, ושב את שבותך.

...

בעו"ה יום ד' פרשת האזינו כ"ט אלול ערב ר"ה – יום הולדת הצ"צ – התשע"ד
הי' תהי' שנת עליין דגולה

סיום הלכות חובל ומזיק והתחלת הלכות רוצח ושמירת נפש

שהשליך והושיעם

א. בהמשך למ"ש בסיומים הקודמים הקשר של ההלכות שבספר נזיקין לחודש אלול: כי נזיקין מורה על ענין התשובה שהיא מודגשת במיוחד בחודש אלול ע"פ דברי הגמ' "ישועות זה סדר נזיקין", שהנזיקין עצמם נהפכים לישועות, היינו שהפגמים והחסרונות נהפכים לזכויות ע"י עבודת התשובה כמ"ש באריכות בסיומים הקודמים. ובסיום הלי חובל ומזיק בולט ענין זה במיוחד:

הסיום של הלי חובל ומזיק הוא במילה "והושיעם", היינו ענין הישועות. והישועה היא היפך לגמרי מחובל ומזיק. ומבאר ע"ז כ"ק אד"ש מה"ימ בספר השיחות היתשמי"ט²¹: וכתבו המפרשים²² שסיום הלכות חובל ומזיק בענין הישועה, הוא כדי לסיים בטוב, בענין ותיבה ששייך לסדר נזיקין, שנקרא ישועות וכו' והטעם הפשוט שסדר נזיקין נקרא "ישועות" לפי "שמושיען ומוזיר לפרוש מהזיק ומתחייב בממונו"²³, או משום "דבעי רחמי להושיע אותנו ולהצילנו מהם"²⁴, היינו שהישועות הם הזהירות וההצלה מ"נזיקין", השלילה דנזיקין.

ויתירה מזה, מהלשון ישועות זה סדר נזיקין, משמע שסדר נזיקין עצמו וכן לימודו הוא ענין של ישועות.

והחסברה בזה – ע"פ האמור לעיל שהכוונה הפנימית בענין הפגם והחסרון, "חובל ומזיק", היא שהתוסף עליו גדול יותר ע"י עבודת התשובה ועד לעילוי

ד. א"כ עפ"י ענין הגניבה והשבתה הוא ענין הגלות והגאולה שבכפליים, והנבואה על הגלות והגאולה כתובה בהדגשה בפרשתנו – נצבים, כנאמר¹⁵ (בשעור החת"ת **ביום הסיים, שני**): "והשבות אל לבבך בכל הגויים אשר הדיחך ה' אלקיך שמה; ושב ה' אלקיך את שבותך **ושב וקבצך** מכל העמים אשר הפיצך ה' אלקיך שמה; אם יהי נדחך בקצה השמים משך יקבצך ה' אלקיך ומשם יקחך; **והביאך** ה' אלקיך אל **הארץ** אשר ירשו אבותיך וירשתה", היינו מפורש ענין הגלות שזוהי **הגניבה** וענין השיבה אל ארץ ישראל שהיא הגאולה והישועה. וכמו שמביא הרמב"ם בהלכות מלכים ומלחמותיהם ומלך המשיח¹⁶ פסוקים אלו כראי הראשונה על האמונה והנבואה של משה רבינו המשיח והגאולה.

וקודם כתוב בפסוקים אלה שהגאולה באה ע"י עבודת התשובה, וכפי שמתאים עם חודש אלול, כמשי"י שם¹⁷ "ושבת עד ה' אלקיך ושמעת בקולו ככל אשר אנכי מצוך היום, אתה ובניך בכל לבבך ובכל נפשך".

ואח"כ נאמר שם¹⁸ "ומל ה' אלקיך את לבבך ואת לבב זרעך לאהבה את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך למען חיידך", וכפי שמרומז בר"ת הפסוק הזה חודש אלול והתשובה שבחודש אלול, וכפי שמביא הבעל הטורים: **את לבבך ואת לבב – ר"ת אלול**.

"תקוה: חוט השני"

סיכום הקשר של ההלכות ברמב"ם לזמן, פרשת השבוע והתאריך

על סיום הלכות גניבה

א. הגלות – גניבה בכפליים.

ב. תשלומי כפל – גאולה בכפליים.

ג. נבואת הגאולה בפ' נצבים.

...

בעו"ה יום א' פרשת האזינו כ"ז אלול התשע"ד
הי' תהי' שנת עליין דגולה

סיום הלכות גזילה ואבירה והתחלת הלכות חובל ומזיק

השבת ארץ ישראל!

א. כפי שכתבנו בסיומים הקודמים שספר נזיקין והלכות גניבה ותשלומי מורים על ענין הגאולה והישועה מהנזיקין – הגלות של עם ישראל, שהיא גניבתם מארצם וגניבת ארץ ישראל מהם, וכמ"ש בפרשת נצבים "בכל הגויים אשר הדיחך ה' אלקיך שמה" והשיבה אל ארץ ישראל היא כהשבת ותשלומי הגניבה ועד"ז הגזילה והאבירה והשבת מורים על הגלות והגאולה וכמ"ש בפסוקים שציינו בסיום הקודם שהפסוקים בפרשת נצבים מורים ע"ז עד "ושב ה' אלקיך את שבותך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך ה' אלקיך שמה". ולכן המצוה בהלכות אלו הן השבת הגזילה והשבת האבירה שמורים על הגאולה והישועה שזהו תוכן כל הספר שנקרא **ישועות**.

גולה = גאולה:

ב. ויש רמז מיוחד ובלט במילה גזילה שמורה גם על הגאולה שהיא השבת הגזילה: **גזלה** גימטריא **גאולה**, היינו שהשבת הגזילה מורה על הגאולה של עם ישראל.

וענין זה מתבטא חזק באותיות גזילה – כי הרי גזלה וגאולה הם אותם האותיות מלבד שבמילה גזלה יש ז' ובמילה גאולה א'-ו', שהם גימטריא ז'. היינו שכשהשבע יחד אז קוראים גזלה – שזהו ענין של גלות, והגאולה מתבטאת כשמתחלק ל-א' ול-ו': ז' מורה שכל השבע הם יחד היינו שלא מקדשים את השביעי, שמתחייבים בשווה לכל שבעת ימי השבוע וכמו רח"ל שרואים שלט בצידי הכביש על עסק מסויים "פתוח **שבע** ימים בשבוע" ר"ל, היינו שלא מקדשים

¹⁹ לקוי"ש חלק א' פרשת משפטים.

²⁰ ב"מ ז"ד, א. [גי"ל שהנסיונות בגלות מביאים את ענין הזיכך וההזדככות].

²¹ ספר השיחות היתשמי"ט ש"פ שופטים ע" 670 ואילך.

²² מגדל עז כאן.

²³ פירש"י שבת שם. ובמגדל עז: מאן דבעי למהוי חסידא לקיים מילי דנזיקין, כי המתרחק מהגול הוא צדיק ונושע הוא, ולפי שהם פושטים ידיהם בגול כתיב בהו בצדיקים ותשועת צדיקים מהי מעוזם בעת צרה.

²⁴ חדא"ג מהרש"א שם. ונוגע לנזקי שמים, "ע"פ מ"ש בריש פ"ק דבבא קמא דנזקי דארעא רומזים על נזקי שמים".

¹⁵ נצבים ל, א.

¹⁶ הלכות מלכים ומלחמותיהם ומלך המשיח, פרק יא הלכה א.

¹⁷ שם ב.

¹⁸ שם ו.

שבאין ערוך שהוא בבחינת "ישועות", כידוע²⁵ בענין "כובע ישועה בראשו"²⁶, ש"ישועה" מורה על ירידת האור והשפע דשי"ע נהורין גילוי שלמעלה מסדר השתלשלות. [ולעיל כתבנו שזהו משמעות מסי הגליון 370 – ש"ע, שורש המילה ישועה, שבמילה זו מסתיימים הלכות חובל ומזיק].

וסיום ההלכה במילים **השליך והושיעם** – שדווקא ע"י ה"השליך", הירידה, הרי זה צורך עלי' שבענין ה"הושיעם".

שבהלכה האחרונה מדובר על אני' שחישה להישר ואחד השליך חפצים ממנה כדי להקל ממנה את כובד המשא הי"ז פטור כי המשא כמו רודף אחריהם שגורם לסכנת נפשות, ודוקא ע"י שהשליך הוא הושיעם.

והיינו התוכן הני"ל שבנויקין עצמם מתגלה שהירידה צורך עלי' שהפנימיות שלהם היא הישועה וע"י ימי הצומות והאבלות שמתגלה תכליתם שהם נהפכים לימי שמחה ויו"ט, היינו שבפנימיות זוהי מטרתם וכמו סותר ע"מ לבנות, ועד"ז כאן ההשלכה היא הישועה.

פ"ז מצוות!

ב. וכ"ק אד"ש מה"מ מסביר ההלכה בפנימיות הענינים, שהיא רומזת על האני' שהיא נשמת ישראל בזמן הגלות שמוקפת ב"מים רבים" ורואה הקב"ה שלא יוכלו לקיים, שבזמן הגלות אין היהודים מסוגלים לקיים את כל המצוות, ולכן הקל מעליהם במשא שבזמן הגלות מחוייבים מתוך הרמ"ח מ"ע רק פ"ז מצוות, וכל זה בשביל טובתם של ישראל השליך רוב המצוות לזכותם שלא יעברו על התורה והמצוות ויהיו ראויים לאולה ולישועה, שזהו הפירוש "שהשליך **הושיעם**"!

"תקנת חוט השני"

סיכום הקשר של ההלכות ברמב"ם לזמן, פרשת השבוע והתאריך

על סיום הלכות חובל ומזיק

א. שהשליך והושיעם – נזיקין וישועות.

...

הישועה הנכונה!

לאחרי השואה הגיע כ"ק הרבי מקלויזנבורג זצוק"ל והי' גר בתקופה הראשונה בשכונתו קראון הייטס, והרבי הקודם, האדמו"ר הרי"צ, עזר לו בארגון המנין ששלח לו בחורים שיעזרו למנון. ובאותה תקופה נכנס הרבי מקלויזנבורג ליחידות לרבי הקודם [הרבי מקלויזנבורג סבל הרבה בשואה, ואחרי' עזר רבות ליהודים אנשים ונשים להסתדרות בחייהם], והרה"ת שמעון שי' גולדמן אמר לי, שטרם צאתו מהיחידות אמר הרבי מקלויזנבורג לרבי הקודם: "ישיהו **ישועות ונחמות**"! וענה לו הרבי הקודם "איין **ישועה** און די **רעכטע**"!... [ישועה אחת והנכונה!].

בקשר למ"ש בגליון הקודם ע"ד הל' מקואות

מקוה בדביקות

א. המשפיע הרה"ת ר' מנחם מענדל ע"ה פוטערפאס הי' מספר: הוא הי' ברוסי' באותה העיר (צ'ערטובין) יחד עם הרימניצער רבי זצוק"ל וסיפר על הנהגותיו השמיימות. ר' מענדל סיפר שהי' הולך יחד עם הרבי מרימניץ לטבול בנהר, ובימי החורף העז שם היו שוברים הקרח ונכנסים למים הקפואים. ר' מענדל נכנס וטבל ויצא במהירות והתלבש מיד בגלל הקור הנורא. והרבי מרימניץ טבל במתינות ושהה במים עם כל כוונותיו, דבר שהוא לא בגדר טבע אנושי.

ב. בקשר למ"ש בגליון הקודם (מס' 369) ע"ד שהמקוה תיקון לכעס (ומתבטא בכך **שמקוה** גימטריא ק"נא – שזהו מספר הצומות שמתענין על חטא הכעס (כמבואר בתניא באגרת התשובה פרק ב') **שכעס** גימטריא ק"נ, והא' – אלופו של עולם – ע"י הביטול לה' מתבטל ומתתקן הכעס – שבא מגאוה – וכן

המקוה **טבילה** – אותיות **הביטל**, וע"י הביטול במי המקוה מתבטל ומיתקן הכעס, ואולי גם טבע מי המקוה משככים הכעס.

והשבוע שמעתי מהמשפיע הרה"ת **יוסף יצחק שי' פלטיאל** ששמע מהרב פרלשטיין שיחי' (מנהל ישיבת חב"ד בשיקאגא), ששמע מחותנו של הרבי מרימניץ זצוק"ל, שפעם א' אחרי שהרבי מרימניץ טבל כדרכו בנהר במתינות עם כל כוונותיו במי הקרח של הנהר, וכשהגיע לביתו לפני שהספיק להתאושש באה אשה יהודי' פשוטה וביקשה ממנו שישחוט לה העוף שלה (וכידוע שהרימניצער מסר את נפשו ברוסי' גם על שחיטה וגם על מילה של תינוקות רבים), והרימניצער אמר לה שהוא צריך להתאושש קצת מקור המקוה, ואח"כ ישחוט לה העוף, והיא אמרה לו, או שאתה שוחט מיד, או שאעשה זאת בעצמי (וכמובן שאז לא תאכל כשר). והרימניצער א"כ אמר לה שהוא ישחוט לה מיד. ואמנם כך עשה.

ומיד אחרי השחיטה אמר למלווה שלו שהולך שוב למקוה (במי הנהר), וההוא שאל הרי רק עכשיו באת מהמקוה!?

והרימניצער ענה לו: מכיון שכששמע דברי האשה, הי' לו כעס בליבו, **והתיקון על כעס** הוא ללכת לטבול במקוה (מתאים למה שכתבנו בגליון שעבר).

לימוד בלי הפסק!

בשנות הכ"ף והלמ"ד כשהי' נוסע שליח חדש לפתוח בית חב"ד בעיר חדשה, היו אגודת צעירי חב"ד בראשות מנהל הישיבה הרה"ת דוד ע"ה רסקין מארגנים מסיבת צאתכם לשלום וראש המזכירות והמל"ח הי' מדבר מה תפקיד השליח, ולבחורים הנשארים על תפקידם והכרח התמדתם בלימוד הגולה והחסידות, ובפרט התלמידים שהיו כאן מה"קבוצה" בארה"ק. והסביר לבחורים שמכיון שהרבי תובע שבחור ב"קבוצה" צריך ללמוד כפליים בהתמדה ושקידה, מבחור רגיל, שרק כך הוא ההיתר ע"פ הרמב"ם לצאת מארה"ק (ע"פ הגמרא (בכתובות עה, א) "יחד מינייהו כתרי מינין", היינו שיש כחות פי שניים).

ואמר הרב חודקוב שיש בחורים שאומרים, מכיון שבא בהיתר כדי ללמוד תורה, אז גם אם יש זמן שאינו לומד, אבל יצא בהיתר.

וע"כ אמר הרב חודקוב, שגם אם בא בהיתר, ברגע שאינו לומד הוא נמצא כאן שלא כדין ומאבד ההיתר, היינו שבחור ישראלי בזמן שלא לומד הוא נמצא כאן "לא חוקי", כמו א' בלי ויזה.

בקשר למה שלומדים עתה ברמב"ם הל' גזילה ואבידה

יאוש שלא מדעת!

בשבוע שעבר בא אלי בחור חדש שבא מארה"ק והתאונן שהתפילין שלו נאבדו בשדה התעופה – 2 זוגות תפילין רש"י ור"ת. הוא לא נסע ב"אל עלי' שידעיים על חשיבות התפילין, וגם התפילין לא נאבדו בטרימינל של החברה והוא שאל במחלקת אבידות הכללית של השדה תעופה ולא יודעים משום דבר. ובדרך הטבע אין סיכויים שיחזרו (כי לא הי' שם שום כתובת או מספר טלפון).

אמרת לי **שיחשוב טוב** – ויהי טוב! ובתקוה שגיעו אליו התפילין והעיקר שלא יתייאש, וכפי הפתגם שאומרים הצדיקים – "יאוש – שלא מדעת", והעיקר שיבטח בה'.

[ואולי גם ע"פ הלכה, אם משהו מתייאש נהי' הדבר הפקר ולא שייך לו יותר, אבל אם לא מתייאש וחושב ע"ז, הדבר נשאר שייך וקשור והי' דואג שיחזור אליו].

ולפעול אחרי כמה ימים חזרו אליו התפילין, בהשגחה פרטית **נפלאה**! שאשה א' מצאה אותם בחוץ בשדה, והבינה שיש לזה חשיבות יהודית, והביאה אותם למלון שגרה בו, וראתה יהודי חרדי והראתה לו. הוא הבין שהתפילין שייכים לבחור חב"דניק כי היו רק תפילין ולא תלית (כי חסידי פולין מתחילים להניח ר"ת מהחתונה שאז יש גם תלית). והחב"דניק שמע שיש פתק "השבת אבידה" 770 על מי שאיבד תפילין עם טלפון להתקשר.

והנפלא הוא! שהתפילין נמצאו וחזרו **ביום** שהתחילו ברמב"ם ללמוד הל' (גזילה ו) **אבידה** ומצות השבת אבידה.

ויהי"ר שיקויים בנו השבת האבידה חזרה לארה"ק ולבית המקדש מי"ד ממ"ש, **נאו!**

(דברים שנאמרו בסעודות סיומי הרמב"ם בביהכ"ס וביהמ"ד ליובאוויטש – 770 – בית משיח)

²⁵ תניא אגה"ק ס"ג.

²⁶ ישע"י נט, יז.